

Històries de l'arc de Sant Martí

Avui, 11 de novembre, se celebra [Sant Martí](#). L'onomàstica en honor de [Sant Martí de Tours](#) (316 dC, Pannònia, actual Hongria - Candes, França, 397 dC), un soldat sota les ordres de Constantí I i de Constantí II que es va convertir al cristianisme, es relaciona a casa nostra amb dos fenòmens meteorològics: l'estiuet de Sant Martí, com el que [avui](#) viu una bona part del territori; i l' [arc lluminós](#) dels colors del prisma, produït per la refracció i reflexió dels raigs del sol en les gotes de pluja. En aquest últim cas, no se sap exactament quina és la relació entre el nom del fenomen (també conegut per arc de Sant Joan o arc iris) i el del sant de Tours, tot i que no en falten [hipòtesis](#). Tret d'algunes cultures, on és percebut com un símbol de mal averany, en general l'espectacle de l'arc de Sant Martí al cel és vist amb [simpatia](#), i [observar](#) els [set colors](#) al cel pot desembocar, de vegades, en graus superlatius d' [admiració](#) com la que mostren els membres de l'equip [Rainbow Chasers](#). La visió positiva de l'arc també s'ha traduït, històricament, en l'adopció dels set colors com a símbol i bandera de la diversitat i la inclusió, de l'esperança i l'anhel, de valors socials i humanistes.

Cooperativisme

Al congrés de Basel (Suïssa) del 1921, per exemple, l'arc de Sant Martí es va adoptar com a [emblema](#) comú del [moviment cooperativista internacional](#). Cada color significava un valor: el vermell era el coratge; el carabassa, la visió de possibilitats; el groc indicava la transició al verd; el verd, el creixement; el blau cel, l'horitzó; el blau marí, el record dels més desfavorits, i el violeta, l'escalf, la bellesa i l'amistat. Al congrés del 1995 es va retocar la bandera original i es va optar per una altra de fons blanc amb un arc de Sant Martí al centre que es transforma en coloms.

Pacifisme

Des del 1961, a partir d'un primer [disseny italià](#), els colors de l'arc de Sant Martí també simbolitzen la [pau](#). Aquell [disseny](#), inspirat en les banderes multicolors que apareixien de tant en tant a les manifestacions contra les nuclears, va viure un esclat important no fa gaire, quan es va convertir (especialment a Itàlia i a Europa) en un dels símbols gràfics de les protestes contra la guerra de l'Irac.

Ecologisme

Una de les organitzacions ecologistes més veteranes, [Greenpeace](#) (nascuda al Canadà el 1971), [recorre](#) sovint a l'arc de Sant Martí per simbolitzar la seva lluita contra les agressions al medi natural. De fet, el seu vaixell insígnia es diu, justament, [Rainbow Warrior](#).

Orgull GLBT

Pocs anys més tard, el [1978](#), la bandera multicolor es va adoptar com la de la [comunitat gai, lesbiana, bisexual i transsexual](#). És probablement la bandera amb l'ús de l'arc de Sant Martí (tot i que amb certes variacions) més coneguda i estesa, en què s'atorga a cada color un valor: el rosa significa la sexualitat; el vermell, la vida; el carabassa, el guariment; el groc, la llum del sol; el verd, la natura; el turquesa, la màgia i l'art; el blau, la serenitat i l'harmonia, i el violeta, l'esperit. El [14 de juny de 2004](#) un grup d'activistes gais va desplaçar-se fins a unes deshabitades illes australianes de la mar del Corall i, després d'hissar-hi la bandera, va proclamar [aquell territori](#) lliure d'Austràlia.

Comunitat inca

Als territoris de l'antic imperi inca (l'Equador, el Perú, Bolívia i el nord de l'Argentina i Xile), la bandera dels set colors (wiphala, en aimara) és utilitzada des de fa segles per les comunitats autòctones. Els colors, en aquest cas, [representen](#): el vermell el planeta Terra, l'expressió de l'home andí; el carabassa, la cultura; el groc, l'energia i la força; el blanc, el temps i la dialèctica; el verd, l'economia i la producció andina; el blau, l'espai còsmic, l'infinit, i el violeta, la política i la ideologia andines, l'expressió del poder comunitari.

Llengua internacional

L'arc de Sant Martí també ha inspirat la bandera de la [Lingua FrancaNova](#), una llengua artificial (a l'estil de l' [esperanto](#)) amb vocabulari tret, principalment, del català, l'espanyol, el francès, l'italià i el portuguès. Va començar a elaborar-se el 1965, partint de la idea de [C. George Boeree](#) de forjar una llengua internacional que fos simple i similar als idiomes criolls, i recuperant la 'lingua franca' o [sibir](#) utilitzada pels mercaders mediterranis entre els segles XIV i XIX.

Revolta anabaptista

I a l'edat mitjana, les revoltes camperoles en territori alemany (amb motivacions econòmiques i religioses) es van dur a terme sota els set colors, com a símbol d'una nova era d'esperança i de canvi social. Les comunitats revoltades, relacionades amb el corrent cristià [anabaptista](#), criticaven els abusos de la burgesia i de la noblesa, i també la jerarquia catòlica i la 'tova' reforma proposada per Martí Luter... anomenat Martí perquè va ser batejat l'11 de novembre de 1483.

11 novembre 2009

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)